

Dziki – poznaj, zrozum, reaguj!

Dlaczego dziki pojawiają się na terenach zamieszkałych?

Główną przyczyną pojawiania się dzików na terenach zamieszkałych jest łatwy dostęp do pożywienia.

Zwierzęta przyciągają przede wszystkim:

- niezabezpieczone odpady komunalne,
- kompostowniki,
- pozostawiana na zewnątrz karma dla zwierząt,
- celowe dokarmianie dzików przez ludzi.

Istotny wpływ ma również postępująca urbanizacja oraz zmniejszanie powierzchni naturalnych siedlisk dzików, co powoduje, że zwierzęta coraz częściej przemieszczają się w pobliże zabudowy mieszkaniowej.

Jak zachować się podczas spotkania z dzikiem?

✓ **Zachowaj spokój** – nie podchodź do zwierzęcia i nie wykonuj gwałtownych ruchów.

✓ **Nie dokarmiaj dzików** – pozostawianie pożywienia zachęca je do częstszego odwiedzania terenów zabudowanych.

✓ **Pozostaw dzikowi drogę ucieczki** – spokojnie oddal się i nie próbuj go przepędzać.

✓ **Trzymaj psa na smyczy** – szczególnie w miejscach, gdzie mogą przebywać dziki.

✓ **Nie zbliżaj się do lochy z młodymi** – samica broniąc warchlaków może zachowywać się agresywnie.

✓ **W razie zagrożenia powiadom odpowiednie służby** – jeżeli dzik stwarza bezpośrednie zagrożenie dla ludzi lub uczestników ruchu drogowego, zadzwoń pod numer alarmowy 112 lub skontaktuj się ze Strażą Gminną w Nieporęcie pod nr tel. 668 116 761.

Kompetencje Wójta Gminy

Zgodnie z art. 8a ust. 9 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, Wójt opiniuje roczne plany łowieckie sporządzane przez dzierżawców obwodów łowieckich. Korzystając z tego uprawnienia, Wójt Gminy Nieporęt wielokrotnie wnioskowała o zwiększenie liczby dzików przewidzianych do odstrzału w rocznych planach łowieckich. Wnioski te zostały uwzględnione przez właściwe koła łowieckie, a plany zostały pozytywnie zaopiniowane po zwiększeniu liczby zwierząt przeznaczonych do redukcji.

Kompetencje Gminy

Obowiązujące przepisy nie przyznają gminom kompetencji do organizowania, zlecenia ani finansowania odłowów lub odstrzałów redukcyjnych dzików. Zadania te nie należą do zadań własnych gminy i nie mogą być finansowane z jej budżetu.

Zgodnie z art. 45 ust. 3 ustawy Prawo łowieckie, decyzję o odłowie lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny poza planową gospodarką łowiecką wydaje starosta, wykonując zadania z zakresu administracji rządowej.

Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez dziki

Zgodnie z art. 50 ustawy Prawo łowieckie, odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne poza obwodami łowieckimi została ograniczona wyłącznie do szkód w uprawach rolnych oraz płodach rolnych.

Oznacza to, że obowiązujące przepisy nie przewidują wypłaty odszkodowań ze środków Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez dziki w mieniu znajdującym się na terenach zabudowanych.

W przypadku szkód w uprawach rolnych należy zgłaszać je właściwemu kołu łowieckiemu.

Działania prewencyjne – sznury hukowe

Oprócz odstrzału prowadzone są działania prewencyjne mające na celu ograniczenie szkód wyrządzanych przez dziki w uprawach rolnych. Rolnicy, przy wsparciu myśliwych, montują na polach sznury hukowe, które stanowią jedną z metod płoszenia dzików. Sznury hukowe emitują w określonych odstępach czasu głośne sygnały dźwiękowe, zniechęcając dziki do wchodzenia na pola uprawne. Metoda ta jest powszechnie stosowana jako uzupełnienie innych działań służących ograniczaniu

szkod łowieckich i ochronie upraw rolnych. Należy jednak podkreślić, że skuteczność sznurów hukowych zależy od wielu czynników, w tym presji populacji dzików oraz warunków terenowych, dlatego nie stanowią one rozwiązania całkowicie eliminującego problem.

Ograniczenia prowadzenia odstrzału

Możliwość prowadzenia odstrzału dzików na terenach zabudowanych jest ograniczona obowiązującymi przepisami prawa.

Zgodnie z art. 42aa pkt 13 ustawy Prawo łowieckie, zabrania się wykonywania polowania:

- w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca zgromadzenia publicznego podczas jego trwania,
- w odległości mniejszej niż 150 m od zabudowań mieszkalnych.

W praktyce oznacza to, że prowadzenie odstrzału w miejscach, gdzie dziki najczęściej pojawiają się w pobliżu zabudowy mieszkaniowej, jest znacznie utrudnione.

Odstrzał sanitarny

Odstrzał sanitarny jest odrębnym rodzajem odstrzału i nie jest organizowany przez gminę. Zgodnie z art. 45 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w przypadku zagrożenia wystąpieniem lub wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze rozporządzenia – aktu prawa miejscowego – nakazać odstrzał sanitarny zwierząt na określonym obszarze, w tym dzików.

ASF

Afrykański pomór świń (ASF) jest chorobą zakaźną zwierząt, która ma wpływ na sposób prowadzenia gospodarki łowieckiej na obszarach objętych ograniczeniami weterynaryjnymi.

Według aktualnych danych Głównego Inspektoratu Weterynarii (stan na 19 czerwca 2026 r.), Gmina Nieporęt nie znajduje się na obszarze objętym ograniczeniami w związku z ASF.

W przypadku wystąpienia ASF lub objęcia gminy strefą ograniczeń zastosowanie będą miały przepisy weterynaryjne regulujące postępowanie z dzikami, w tym zasady dotyczące ich przemieszczania oraz zwalczania choroby.

Koła łowieckie działające na terenie Gminy Nieporęt

Koło łowieckie	Obwód łowiecki	Obszar działania na terenie gminy Nieporęt	Dane adresowe
Wojskowe Koło Łowieckie nr 170 „Zgoda”	267	Białobrzegi, Rynia, Wólka Radzymińska	Wólka Radzymińska, ul. Leśna 2, 05-126 Nieporęt
Wojskowe Koło Łowieckie nr 331 „Cietrzew”	302	Nieporęt (od ul. Jana Kazimierza w kierunku wschodnim), Aleksandrów, Izabelin, Stanisławów Pierwszy	WKŁ nr 331 "Cietrzew" Skr. Envelo 221 00-935 Warszawa
Koło Łowieckie nr 34 „Mewa”	296	Kąty Węgierskie, Rembelszczyzna, Wola Aleksandrów, Stanisławów Drugi, Józefów, Michałów-Grabina oraz część Nieporętu położona od ul. Jana Kazimierza w kierunku zachodnim	ul. Szarych Szeregów 17, 05-119 Legionowo
Koło Łowieckie „Tradycji Łowieckich”	347	Zegrze Południowe	Orzechowo Stare 31, 05-180 Pomiechówek